

Innlegg sendes: Fiskeribladet/Fiskaren
E-post: redaksjonen@fbl.no
Telefaks: 55 21 33 01
Adresse: Bontelabø 2, 5003 Bergen

Hovedinnlegg/kronikk: Maksimalt 5.000 tegn (ca. 750 ord).
Underinnlegg/replikk: Maksimalt 1.500 tegn (ca. 250 ord).
Fiskeribladet/fiskaren forbeholder seg retten til å forkorte alle innlegg som mottas. Likledes forbeholder vi oss retten til å lagre innlegg i

elektronisk form, samt publisere dem på internettet. Innlegg honoreres ikke. Bidragsyttere oppfordres til å sende innleggene med epost til redaksjonen@fbl.no
Vi tar også i mot lagringsmedia av alle typer.

Leiv Grønnevet, styremedlem i MSC siden 2012, kommenterer et innlegg fra to Nofima-forskere angående MSCs troverdighet.

Nofimas eller MSCs troverdighet på spill?

Innlegg
MILJØ

Under tittelen «Troverdighet på spill – makrell-krisen kan utfordre troverdigheten til Marine Stewardship Council (MSC)» skriver Nofima forskerne Bjørn Nøstvold og Ingrid Kvalvik i «Gjest»-fredag 30. august om at MSC er alvorlig utfordret som følge av suspensjonen av nordøstarktisk makrell.

Hovedpunktet i artikkelen er at når den suspenderte makrellen likevel blir solgt i butikkene og kundene likevel kjøper den, hva er da vitsen med sertifisering? Hvorfor skal MSC overbevise supermarkedene om at det er viktig å betale for å ha MSC logoen på produktene i butikken? Ja hvorfor ønsker supermarkedene sertifiserte fiskeprodukter? Det er flere grunner. Rent generelt ønsker nok kjølene å forsikre seg om at de matvarene de selger er trygge på alle måter og at de kommer fra en råvareproduksjon og foredling som er som er slik at alle kan kikke den i kortene.

MSC ble startet for om lag 20 år siden etter initiativ fra Unilever, som var stor produsent og distributør av fiskeprodukter, og WWF. Den idealistiske delen av prosjektet var å bidra til at de marine fiskebestandene ble forvaltet bedre og dermed gi større tilgang av mat på global basis. Den kommersielle målsetningen var å sikre at supermarkedene for det første kunne forvise seg om at fisken ble



Leiv Grønnevet er styremedlem i Marine Stewardship Council (MSC).

Nå vet vi fra før at Nofima er kritisk til MSC. Det kom frem i en studie derifra for litt tid tilbake

høstet fra bestander som ikke ble overbeskattet og for det andre at kjølene dermed kunne sikre seg jevn tilgang på produkter som de hadde investert i å markedsføre. En økende miljøbevissthet fra kunder i mange land bidro også til at kjølene ville sikre seg mot mulige skandaler i matvaresektoren. Det er nok å minne om oppstyret rundt hestekjøttskandalen sist vinter. Tyskland, Sverige og England er land hvor kundene er opp-tatt av bærekraft. Og andre kommer raskt etter.

Ser man saken fra norsk sjømatnæring så har nok holdning til bærekraftmerking vært vekslende. I startfasen var de fleste skeptiske; man mente at en god nasjonal forvaltning burde være tilstrekkelig dokumentasjon på bærekraft og skulle man



FBFI 30. august 2013

ha et merke så burde det utvikles et eget norsk merke. Slik har Island ment, Færøyene likedan og nå sist Alaska i serien av mange. De fleste ser nå at en markedsmessig situasjon med et vell av nasjonale merker med ulike standarder vil være kaotisk både for leverandører, butikker og kunder.

Fordi MSC allerede var godt etablert og åpentbart det merket som hadde størst gjennomslag i markedet, valgte de norske fiskerne å benytte denne standarden da de så at konkurrenter fra andre land fikk fortrinn med MSC merket. I dag er alle de store norske fiskebestandene MSC sertifisert – med unntak av suspensjonen av makrell for øyeblikket. På global basis er de norske fiskerierne en del av de mer enn 200 fiskerier som MSC har sertifisert. Etterhvert er de fleste nordatlantiske fiskerier blitt sertifisert gjennom MSC. Antall fiskerier som kommer til er økende. MSC har også bygget ut systemer som følger produktene helt frem til butikken for å sikre mot omgørelser og juks. De to forskerne gjør et stort poeng av at når makrell-



MAKRELL: I dag er alle de store norske fiskebestandene MSC sertifisert – med unntak av suspensjonen av makrell for øyeblikket. ILL.FOTO: ROGER ELIASSEN

len på ny kan bli sertifisert vil det kunne være lagert av usertifisert makrell fra forrige sesong samtidig som ny sertifisert makrell kommer i handelen. Supermarkeder liker ikke uklare budskap – hvordan skal butikk og kunder forholde seg til en slik blanding? Merkelig nok gir de sin løsning gjennom et nytt spørsmål: Selv om makrellen ble suspendert fordi den internasjonale fellesforvaltningen brøt sammen så kan vel sertifiseringen opprettholdes så lenge krisen løses før man når et kritisk nivå i størrelsen av bestanden?

Mener forfatterne at det eneste kriteriet for at det er greit å fiske og selge makrell er at bestanden er over nedre kritiske grense? Eller er det en fleipe?

Et overgangsproblemm som det skisserte for makrellen er et problem som må løses der og da. Å gjøre løsningen på et praktisk problem til et spørsmål om troverdigheten til MSC og at problemet

skulle undergrave de prinsippene som MSC setter for sin sertifisering må med skam å melde være en synspunkt hinsides alle proporsjoner. Nå vet vi fra før at Nofima er kritisk til MSC. Det kom frem i en studie derifra for litt tid tilbake. Men likevel? Det hører med til saken at de kritiske synspunktene er tilbakevist av MSC.

MSC sertifiseringen er basert på at et fiskeri skal tilfredsstillende en rekke kriterier på tre områder: Status og utvikling av den aktuelle fiskebestanden, hvordan fisket påvirker miljø og andre marine organismer og hvordan og hvor godt fisket er forvaltet gjennom reguleringer og eventuelt internasjonale avtaler. For å få en helhetlig og langsiktig forvaltning av et fiskeri må bærekraftsynspunktet favne så vidt.

Dermed gir det seg selv at makrellfisket måtte suspenderes til det foreligger nye avtaler om forvaltningen.

Et naturmangfold som er viktig å verne om for fremtiden

Innlegg
OLJE

Norske Samers Riksforbund (NSR) beklager at sametingsrådet utgått av Arbeiderpartiet støtter en konsekvensutredning om oljeutvinning i Lofoten, Vesterålen og Senja. NSRs sametingsgruppe har

i perioden hatt fokus på at Lofoten, Vesterålen og Senja består av et rikt naturmangfold som er viktig å verne om for fremtiden. NSR har både i 2010 og i 2013 foreslått at Sametinget vedtar en prinsipputtalelse om at Sametinget ikke tilrår seismiskskyting og oljeutvinning i Lofoten, Vesterålen og Senja. Havområdene utenfor Lofoten har unike verdier, med kaldtvarmskorallrev, flok-

ker av spektakulære, store sjøfuglkolonier og verdens største gjenstående torskebestand som gyter i området. Flere miljøfaglige etater advarer mot oljefaglige utenfor Lofoten og Vesterålen. Klimaindividuelle og forureningsdirektoratet, Direktoratet for naturforvaltning og Havforskningsinstituttet. I tillegg er det flere næringsorganisasjoner som går i mot oljeforring i Lofoten. Norges fiskerilag, Norsk kyst-

fiskerilag, Fiskebåtredernes Forbund, Fiskekjøpernes forening og LO Vesterålen. NSRs sametingsgruppe mener at det er oppsiktsvekkende at på tross av bred motstand og klare faglige råd som advarer mot oljeforring, støtter sametingsrådet at det åpnes opp for konsekvensutredning, jmf landsmøvedtak i Arbeiderpartiet i 2013. Alle faglige instanser har konkludert med at utvinning

i dette området ikke er tilrådelig. Sametingsrådet utgått av Arbeiderpartiet har verken lyttet til miljøfaglige instanser eller til samiske fiskeres motstand mot oljeutvinning. Det er oppsiktsvekkende!

Ann-Mari Thomassen,
sametingsrepresentant

Innlegg sendes: Fiskeribladet/Fiskaren
E-post: redaksjonen@fbl.no
Telefaks: 55 21 33 01
Adresse: Bontelabo 2, 5003 Bergen

Hovedinnlegg/kronikk: Maksimalt 5.000 tegn (ca. 750 ord).
Underinnlegg/replikk: Maksimalt 1.500 tegn (ca. 250 ord).
Fiskeribladet/Fiskaren forbeholder seg retten til å forkorte alle innlegg som mottas. Likledes forbeholder vi oss retten til å lagre innlegg i

elektronisk form, samt publisere dem på internettet. Innlegg honoreres ikke. Bidragsyttere oppfordres til å sende innleggene med epost til redaksjonen@fbl.no
Vi tar også i mot lagringsmedia av alle typer.

Leiv Grønnevet, styremedlem i MSC siden 2012, kommenterer et innlegg fra to Nofima-forskere angående MSCs troverdighet.

Nofimas eller MSCs troverdighet på spill?

Innlegg
MILJØ

Under tittelen «Troverdighet på spill – makrell-krisen kan utfordre troverdigheten til Marine Stewardship Council (MSC)» skriver Nofima forskerne Bjørn Nøstvold og Ingrid Kvalvik i «Gjest»-fredag 30. august om at MSC er alvorlig utfordret som følge av suspensjonen av nordøstarktisk makrell.

Hovedpunktet i artikkelen er at når den suspenderte makrellen likevel blir solgt i butikken og kundene likevel kjøper den, hva er da vitsen med sertifisering? Hvorfor skal MSC overbevise supermarkedene om at det er viktig å betale for å ha MSC logoen på produktene i butikken? Ja hvorfor ønsker supermarkedene sertifiserte fiskeprodukter? Det er flere grunner. Rent generelt ønsker nok kjedene å forsikre seg om at de matvarene de selger er trygge på alle måter og at de kommer fra en råvareproduksjon og foredling som er som er slik at alle kan kikke den i kortene.

MSC ble startet for om lag 20 år siden etter initiativ fra Unilever, som var stor produsent og distributør av fiskeprodukter, og WWF. Den idealistiske delen av prosjektet var å bidra til at de marine fiskebestandene ble forvaltet bedre og dermed gi større tilgang av mat på global basis. Den kommersielle målsetningen var å sikre at supermarkedene for det første kunne forvise seg om at fisken ble



Leiv Grønnevet er styremedlem i Marine Stewardship Council (MSC).

» Nå vet vi fra før at Nofima er kritisk til MSC. Det kom frem i en studie derifra for litt tid tilbake

høstet fra bestander som ikke ble overbeskattet og for det andre at kjedene dermed kunne sikre seg jevn tilgang på produkter som de hadde investert i å markedsføre. En økende miljøbevissthet fra kunder i mange land bidro også til at kjedene ville sikre seg mot mulige skandaler i matvaresektoren. Det er nok å minne om oppstyret rundt hestekjøttskandalen sist vinter. Tyskland, Sverige og England er land hvor kundene er opp-tatt av bærekraft. Og andre kommer raskt etter.

Ser man saken fra norsk sjømatnæring så har nok holdning til bærekraftmerking vært vekslende. I startfasen var de fleste skeptiske; man mente at en god nasjonal forvaltning burde være tilstrekkelig dokumentasjon på bærekraft og skulle man



FBFI 30. august 2013

ha et merke så burde det utvikles et eget norsk merke. Slik har Island ment, Færøyene likedan og nå sist Alaska i serien av mange. De fleste ser nå at en markedsmessig situasjon med et vell av nasjonale merker med ulike standarder vil være kaotisk både for leverandører, butikker og kunder.

Fordi MSC allerede var godt etablert og åpentbart det merket som hadde størst gjennomslag i markedet, valgte de norske fiskerne å benytte denne standarden da de så at konkurrenter fra andre land fikk fortrinns med MSC merket. I dag er alle de store norske fiskebestandene MSC sertifisert – med unntak av suspensjonen av makrell for øyeblikket. På global basis er de norske fiskeriene en del av de mer enn 200 fiskerier som MSC har sertifisert. Etterhvert er de fleste nordatlantiske fiskerier blitt sertifisert gjennom MSC. Antall fiskerier som kommer til er økende. MSC har også bygget ut systemer som følger produktene helt frem til butikken for å sikre mot omgørelser og juks.

De to forskerne gjør et stort poeng av at når makrell-



MAKRELL: I dag er alle de store norske fiskebestandene MSC sertifisert – med unntak av suspensjonen av makrell for øyeblikket. ILL FOTO: ROGER ELIASSEN

len på ny kan bli sertifisert vil det kunne være lagert av usertifisert makrell fra forrige sesong samtidig som ny sertifisert makrell kommer i handelen. Supermarkeder liker ikke uklare budskap – hvordan skal butikk og kunder forholde seg til en slik blanding? Merkelig nok gir de sin løsning gjennom et nytt spørsmål: Selv om makrellen ble suspendert fordi den internasjonale fellesforvaltningen brøt sammen så kan vel sertifiseringen opprettholdes så lenge krisen løses før man når et kritisk nivå i størrelsen av bestanden?

Menner forfatterne at det eneste kriteriet for at det er greit å fiske og selge makrell er at bestanden er over nedre kritiske grense? Eller er det en fleipe?

Et overgangsproblemm som det skisserte for makrellen er et problem som må løses der og da. Å gjøre løsningen på et praktisk problem til et spørsmål om troverdigheten til MSC og at problemet

skulle undergrave de prinsipp-

per som MSC setter for sin sertifisering må med skam å melde være en synspunkt hinsides alle proporsjoner. Nå vet vi fra før at Nofima er kritisk til MSC. Det kom frem i en studie derifra for litt tid tilbake. Men likevel? Det hører med til saken at de kritiske synspunktene er tilbakevist av MSC.

MSC sertifiseringen er basert på at et fiskeri skal tilfredsstillte en rekke kriterier på tre områder: Status og utvikling av den aktuelle fiskebestanden, hvordan fisket påvirker miljø og andre marine organismer og hvordan og hvor godt fisket er forvaltet gjennom reguleringer og eventuelt internasjonale avtaler. For å få en helhetlig og langsiktig forvaltning av et fiskeri må bærekraftspunktet favne så vidt.

Dermed gir det seg selv at makrellfisket måtte suspenderes til det foreligger nye avtaler om forvaltningen.

Et naturmangfold som er viktig å verne om for fremtiden

Innlegg
OLJE

Norske Samers Riksforbund (NSR) beklager at sametingsrådet utgått av Arbeiderpartiet støtter en konsekvensutredning om oljeutvinning i Lofoten, Vesterålen og Senja. NSRs sametingsgruppe har

i perioden hatt fokus på at Lofoten, Vesterålen og Senja består at et rikt naturmangfold som er viktig å verne om for fremtiden. NSR har både i 2010 og i 2013 foreslått at Sametinget vedtar en prinsipputtalelse om at Sametinget ikke tilrår seismiskskyting og oljeutvinning i Lofoten, Vesterålen og Senja. Havområdene utenfor Lofoten og Vesterålen har unik geologi, med kaldt vanns-korallrev, flok-

ker av spektakulære, store sjøfuglkolonier og verdens største gjenstående torskebestand som gyter i området. Flere miljøfaglige etater advarer mot oljefaglige utenfor Lofoten og Vesterålen. Klimainstitutts direktoratet, Havforskningsinstituttet, i tillegg er det flere næringsorganisasjoner som går i mot oljefororing i LoVeSe: Norges fiskerilag, Norsk kyst-

fiskerilag, Fiskebåtredernes Forbund, Fiskekjøpernes forening og LO Vesterålen. NSRs sametingsgruppe mener at det er oppsiktsvekkende at på tross av bred motstand og klare faglige råd som advarer mot oljefororing, støtter sametingsrådet at det åpnes opp for konsekvensutredning, jmf landsmøvedtak i Arbeiderpartiet i 2013. Alle faglige instanser har konkludert med at utvinning

i dette området ikke er tilrådelig. Sametingsrådet utgått av Arbeiderpartiet har verken lyttet til miljøfaglige instanser eller til samiske fiskeres motstand mot oljeutvinning. Det er oppsiktsvekkende!

Ann-Mari Thomassen,
sametingsrepresentant